

Folketingets Ligestillingsudvalg
lov@ft.dk

Astrid Carøe (SF)
Astrid.Caroe@ft.dk

Beskæftigelsesministeriet

Holmens Kanal 20

1060 København K

T +45 72 20 50 00

E bm@bm.dk

www.bm.dk

CVR 10172748

Ligestillingsudvalget har i brev af 1. september 2020 stillet følgende spørgsmål nr. 74 (alm. del), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Astrid Carøe (SF).

29. september 2020

Spørgsmål nr. 74:

”Vurderer ministeren, at det vil være et brud med EU-retten, hvis man i en ny barselsmodel øremærker lige meget af barselsperioden til hver forælder efter fødslen? I så fald hvad er begrundelsen for dette, når vi ser denne model anvendt i lande som Portugal, Sverige, Irland og også snart Finland?”

J.nr. 2020 - 6546

Svar:

Jeg har forstået spørgsmålet således, at der med barselsperioden menes de 48 uger efter fødslen, hvor der er ret til barselsdagpenge.

De 48 uger er i dag fordelt således:

- 14 uger til mor efter fødslen
- 2 uger til far/medmor i forbindelse med fødslen
- 32 fælles uger under forældreorlov

Fordelingen afspejler, at der – også EU-retligt – er forskel på graviditets- og barselsorlov, fædreorlov og forældreorlov, da de tjener forskellige formål og reguleres i forskellige direktiver. Den afgørende forskel er, at mødres barselsorlov udgør en særlig beskyttelse af kvinder, der lige har født.

Kvindens ret til 14 ugers barselsorlov før og/eller efter fødslen er reguleret af graviditetsdirektivet fra 1992 (direktiv 92/85/EØF). Af orlovsdirektivets betragtninger fremgår det eksplicit, at intet i orlovsdirektivet bør fortolkes som en indskrænkning af de rettigheder, der er fastsat i graviditetsdirektivet. Tilsvarende fastslår det omarbejdede ligebehandlingsdirektiv, at kvinders ret til barselsorlov ikke udgør forskelsbehandling pga. køn.

Orlovsdirektivet giver fædre en ret til 10 dages fædreorlov, der skal tages i forbindelse med fødslen. Dette er et mindstekrav. Medlemslandene kan således vælge at give fædre en længere fædreorlov, fx 14 uger lige som mødre, hvis de ønsker det.

Forældreorlov er derimod en rettighed, som begge forældre har, og hvor det almindelige ligebehandlingsprincip gælder. Man må altså ikke give den ene forælder bedre rettigheder til forældreorlov end den anden. Det er også grunden til, at orlovsdirektivet øremærker to måneder til hver forælder.

Det vil således ikke være i strid med Danmarks EU-retlige forpligtelser at fordele de 48 ugers ret til barselsdagpenge med 26 uger til hver forælder således:

- 14 uger til mor efter fødslen (barselsorlov efter graviditetsdirektivet)
- 14 uger til far/medmor i forbindelse med fødslen (fædre/medmødreorlov, hvoraf 2 uger følger af orlovsdirektivet)
- 10 uger til hver forælder (hvoraf 9 uger følger af orlovsdirektivet og skal være øremærket).

Da en udvidelse af fædre/medmødreorlov tidmæssigt vil skulle falde sammen med mors barselsorlov, vil familierne reelt opleve, at længden af den periode, hvori de har ret til orlov med barselsdagpenge, vil blive afkortet.

Det er derfor ikke min vurdering, at dette vil være en god og hensigtsmæssig løsning for børn eller for deres familier.

Regeringen deler ønsket om, at forældrene deler orlov mere ligeligt. Men vi ønsker også, at det sker på en måde, der tilgodeser barnets og familiernes behov. Og det vil indgå med stor vægt, når vi skal tage endelig stilling til, hvordan EU-orlovsdirektivet skal gennemføres i Danmark.

Beskæftigelsesministeriet er ved at analysere orlovsdirektivet i forhold til de gældende danske regler.

Der er ikke én model for, hvordan man skal indrette sine orlovsregler, så de opfylder direktivernes mindstekrav. Det vil fx også afhænge af, hvilke systemer man har i forvejen, og hvor generøse de er. Og jeg går ud fra, at de EU-lande, som spørgeren nævner, lever op til deres EU-retlige forpligtelser – også når orlovsdirektivet skal gennemføres.

Jeg henviser i øvrigt til mit svar på LIU alm del spørgsmål 73.

Venlig hilsen

Peter Hummelgaard